

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Diff. 8. Proponitur nonum fundamentum ex iis adfert Pont.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

se determinantis, ante hanc determinationem videri non potest; jam autem actiones nostræ vel titulo nostrarum, non pendent à sola Dei determinatione, imò à determinatione prædeterminante salva libertate pendere non possunt. Argumentum etiam cum sua probatione spectatum non concludit; quia ex illa potestate Dei ad non incarnandum, non sequitur, ut advertit Fasilolus, quòd incarnatio esset futura, & non futura, sed tantum quòd esset quidem futura, ut simul posset non esse futura.

Punctum Difficultatis

tis 8.

Proponitur novum fundamentum ex iis, quæ adfert Pontius.

ARGUMENTATUR Pontius d. 5. n. 36. & cum recensisset varias acceptiones scientiæ mediæ, secundum illas dixit dari illam, vel non dari, subdit. Si per scientiam mediam intelligatur ea, quæ Deus cognosceret quid futurum esset positâ conditione, non necessario connexâ cum effectu, ex eo quòd habeat defecto, vel haberet Deus positâ ea conditione decretum concurrendi, concursu quodam indifferenti, & non determinato ad utramque partem; subdit inquam, talem scientiam talis objecti non dari: Rationem dat; quia non datur, nec potest explicari, quid sit concursus ille indeterminatus, & videtur omnino implicare.

Prima pars ita ab illo prob. Ideò daretur talis concursus secundum nos, quia concursus Dei determinatus præjudicaret libertati; sed hoc est falsum, nam esset omnino concomitans concursum ipsiusmet voluntatis, & nullo modo prævius ad ipsam, sed nihil concomitans exercitium libertatis, potest præjudicare ipsi, quia non obstante quocunque concomitante, manet essentia libertatis; consistit enim in hoc, quòd potentia positâ omnibus prærequisitis ad agendum, possit agere vel non agere; concomitans autem, non est prærequisitum, ut patet. Quod autem non possit explicari, quid sit ille concursus indifferens? Prob. non enim est ipsa voluntas divina in actu primo considerata; quamvis enim illa voluntas est omnino indifferens, non est tamen concursus, nec pendet ab ullo decreto, ut pendet concursus. Nec etiam ille concursus est volitio, quæ vellet Deus concurrere, si voluntas creata vellet concurrere; quia quamvis haberet huiusmodi volitionem, non posset scire quid esset futurum, nisi sciret, quid voluntas creata vellet; non posset autem scire, quid voluntas creata vellet, nisi sciret ad quid ipsemet actu concurreret cum illa, quomodo autem posset scire ad quid concurreret, si ille concursus, non esset aliud, nisi volitio concurrendi, si voluntas vellet, præsupponendo quodam modo volitionem creaturæ, quam præsupponere non

potest sine suo concursu. Denique quòd ille concursus indifferens sit impossibilis, sic prob. nam secundum nos concursus Dei & creaturæ identificantur, sed concursus voluntatis est determinatus ad volitionem; per illum enim, quo producit volitionem, nequit producere nolitionem; aliàs deberet dari aliquid aliud, quo determinaretur ad volitionem præ nolitione; Ergo & concursus Dei, ipsi identificatus, debet esse determinatus.

RESPONDETUR. Negando omnes tres partes Assumpti: Quod ad primam attinet, impugnata est in Physicis hæc concomitans voluntas concurrendi. Et certe imaginemur ipsam prædeterminationem necessitantem dari concomitanter, quomodo illa non tollet libertatem? Præcipue quia illud posse operari, vel non operari positâ prærequisitis non est materialiter accipiendum, hoc est pro aliquo in ante ponibili, sed debet accipi formaliter, hoc est pro eo, quo posito non potest non fieri operatio; & tamen id non oritur ex ipsa actionis suppositione. Quid sit concursus divinus, petatur etiam ex Physicis, pro nunc suffecerit dicere, quòd importet volitionem quæ applicet omnipotentiam ad coagendum creaturæ, dicit etiam ipsam omnipotentiam applicatam, ut facultatem executricem. Denique ipsam actionem, creaturæ prout illa pendet à Deo. Denique concursus ille creaturæ, quamvis sit in entitate determinatus in actu secundo; per nos tamen non est determinatus in actu primo, sed indifferens in suis causis si spectetur. Concedo ergo directè talem scientiam mediam à nobis admitti. Concedo quòd concursus determinatus præjudicaret libertati: Sed nego quòd concursus concomitans, determinans tamen ad unum, non sit præjudicaturus libertati; dicoque quòd talis etiam concomitans concursus, haberet rationem prærequisiti formaliter, non enim esset ipse usus libertatis, sed aliquid à quo est usus libertatis, & tamen est determinatus ad unum, consequenter tollens indifferentiam atque adeo libertatem. Ipse vero concursus in actu primo, non est quidem sola voluntas divina; est tamen & illa; unde dicit applicationem omnipotentiam; quæ ita applicata, supponit jam voluntatem divinam. Non est tamen voluntas divina, quæ vellet Deus concurrere, si voluntas creata vellet concurrere: Quia jam supponeretur concursus creaturæ ante concursum Dei; quod est absurdum. Negatur item concursus indifferens esse impossibile: Qui ipse concursus Dei aliud dicit in recto, aliud in obliquo: In recto dicit omnipotentiam divinam per voluntatem ejusdem ad agendum applicatam; In obliquo autem dicit ipsum actum creaturæ, prout pendentem à Deo; & secundum hoc obliquum concursus Dei spectatus, est idem realiter cum concursu creaturæ: Qui concursus crea-

tate, ipsumque illud obliquum importatum ab omnipotentia, est quid determinatum, si in se, & in suppositione sui ad se spectetur. Non est tamen quid determinatum, si spectetur in suis causis, & antecedenter ad suppositionem sui ad se. Unde & concursus illi Dei ex suppositione sui ad se, seu in actu secundo spectatus, est determinatus, sed non est determinatus in actu primo spectatus. Omnia hæc fusiùs tractantur in *Physicis*, ubi de concursu divino. Vide etiam dicta supra d. 4. q. 1. diff. 4.

Punctum Difficul-

tatis 9.

Proponitur 10. *Fundamentum ex iis, quæ adferuntur à S. Thoma 1. p. ubi impugnatur scientiam mediam.*

Obicitur 1. Rationem fundatam in *Auct. S. Thom.* Voluntas & decretum prædeterminativum modò sit conditionatum ex parte objecti, nullam imperfectionem, aut superfluitatem involvit, sed potiùs magnam perfectionem; & ita de facto multa à Deo sub conditione prævisâ, prophetata & ordinata sunt, pro quò plurima loca *S. Thomæ* adfert.

Respondetur ex istis, quæ docentur de scientia conditionalium colligi potest, concedi à nobis tale decretum circa ista, quæ spectant simpliciter Dei gubernationem, salvaque libertate creaturarum ordinantur à Deo, idemque dicimus de istis quæ merè & præcisè pendunt à sola ordinatione divina, circa mundi ordinem. Deinde prophetiæ sæpe formantur à Deo, post perconsultam libertatem nostram scientiâ conditionalium, quæ jam Deo relinquit locum decemendi efficaciter, & prædicendi, sed efficaciter supponente suppositionem nostri consensus. Si autem formetur hoc decretum respectu futurorum liberorum conditionatorum ex dictis colligi debet, quòd sit læsivum libertatis, improporionatum &c. &c.

Obicitur 2. Et supponit, non implicare in terminis prædeterminationem, eamque Deum formare ante scientiam mediam stante libertate. Tum quia divina voluntas ex se est primum liberum, consequenter ex se, utpote fonte omnis libertatis, erit causa omnis libertatis creature: Si autem non detur prædefinitio Thomistica, Deus per scientiam mediam inspiciet aliquid extra se tantum, nempe id, ad quod se voluntas determinabit. Ergo ex tali scientiâ non redditur voluntas libera Dei composibilis cum libertate creata, sed antecedenter ante eam scientiam, habet eam composibilitatem, quantumvis ea scientia non daretur. Tum quia omni objecto scientiæ mediæ remoto, videt Deus per scientiam simplicis intelligentiæ non implicare, sed esse possibilem actum liberum hîc & nunc, etiam ut liberum; sed quod Deus videt

non implicare, sed esse possibile, potest facere, nullâ alia creata conditione inspectâ, nec futuritione conditionatâ expectatâ, quia hoc ipso, quòd non implicat, potest facere per omnipotentiam; Ergo & velle ante omnem aliam conditionem; Quia quidquid potest facere per omnipotentiam, potest velle per voluntatem, nullo alio expectato.

Respondetur. Prædeterminatio & tamen salvans libertatem implicat in terminis: Quia implicat in terminis prædeterminatio salvans indifferentiam; libertas autem est indifferentia ad utrumlibet: Non dependenter quidem à scientiâ mediâ, Deus, est fons nostræ libertatis, quia non ex mediâ scientiâ formaliter provenit, quòd Deus sit ens perfectissimum, imò quia est ens perfectissimum, debet habere scientiam mediam: Nihilominus non esset fons nostræ libertatis, si prædeterminativo concursu, vellet nobiscum concurrere; sed est fons libertatis in quantum nobis exhibet concursum, & potentiam ad utrumlibet expeditam. Scientia ergo mediâ tantum ad hoc est necessaria, ut salvâ libertate, efficacem omnino gratiam, & concursum conferat, præsciis quid sit futurum ex illo concursu, ad utrumlibet indifferenti, volendo etiam in illo salvare rationem specialis beneficii, ut scilicet noscendo bonum venturum ex oblatione illius, procedat ad dandum auxilium, vi cuius ponetur illud bonum consensus. Ad illam propositionem, per scientiam mediam inspiciet non nisi Deus, ad quod se voluntas determinet, ex dictis satisfit; quòd non tantum inspiciet, sed ad illam determinationem concurret, quâ ut se possit determinare creatura ipse Deus voluit, dum voluit indemnem servare libertatem. Habet quidem voluntas Dei libera, composibilitatem cum creata, sed illam præcisè circa liberos eventus exercere non potest, independentem à scientiâ conditionatâ, sed casu solo illam exerceret. Omni autem objecto scientiæ mediæ remoto, videt Deus possibilem actum liberum; sed vi illius non videt, an sit existiturus, sed advertit possibile esse ut existat. Si autem non advertit determinatè, quòd esset existiturus, non posset informari illâ scientiâ, ut dicatur præsciis agere vel concurrere; & licet quidquid potest facere Deus per omnipotentiam, potest velle per voluntatem; sed si ipsa voluntas debite præilluminetur; in ordine autem ad conferendas v. g. gratias efficaces, non præilluminatur debite sola scientiâ simplicis intelligentiæ: Quia hæc non videt unam partem determinatè.

Obicitur 3. Veritas futuri conditionati, de facto est veritas quædam determinatâ, licet objectum ejus sub conditione sit existens, ut pendente existentia à conditione, jam non maneat suspensa veritas: Quòd si est determinatè vera, ergo talis determinatio pro illo statu conditionis.

N 3

R. p.
H. MŁOD
anowski
Tom. 1. e. 2.
D. VI